

zaterdag 31 augustus 2024

Na een heel jaar weer terug in Ghana.

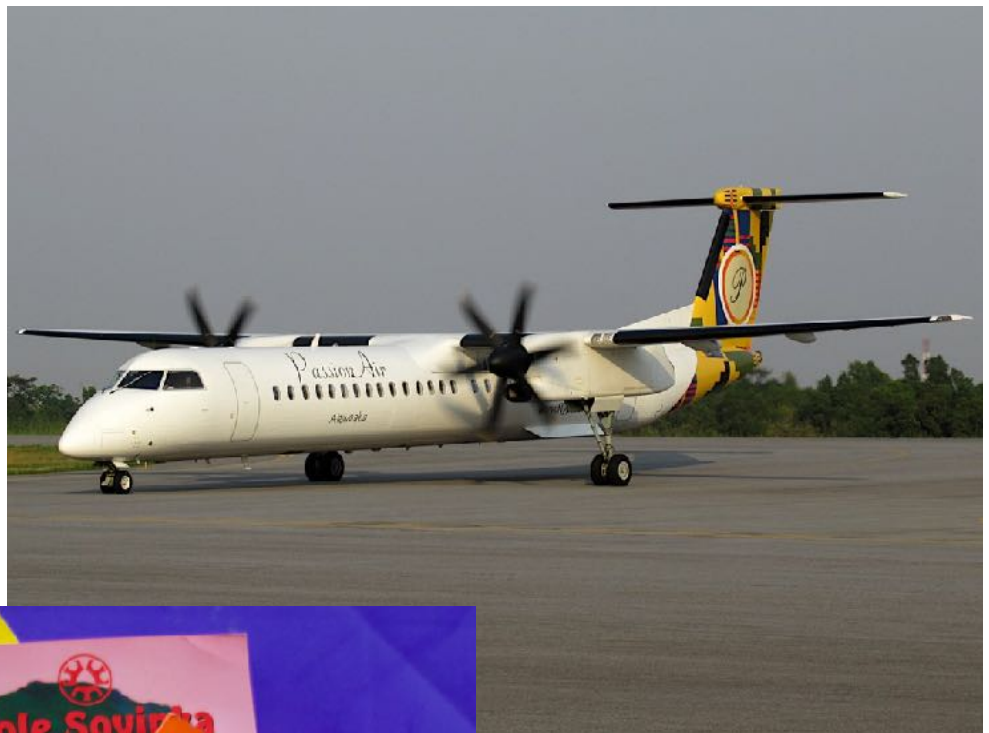
Je kunt m.b.v. de zegeningen van onze digitale, ook visuele, telecommunicatiemiddelen nog zoveel overleg hebben met elkaar, ik hang nog steeds de onwrikbare overtuiging aan dat een onmisbaar deel van de informatie opgesloten zit in het non-verbale. En ook een plat digitaal scherm is hiervoor geen afdoende vervanging.

Zeker ook omdat we te maken hebben met twee culturen, waarin een ieder zijn eigen vorm heeft om dingen duidelijk te maken. En, misschien belangrijker, zijn eigen manieren heeft om problemen te omschrijven en uit elkaar te rafelen.

Lijkt mij weer voldoende inleiding.....

Eergisteren weer geland in Accra. Voorzien van een kakelvers paspoort met nieuw 1-jaars visum voor dit land. Opgewacht door Tony. Het weerzien was geweldig!

We hadden ervoor gekozen op vrijdag vroeg met het vliegtuig naar Sunyani te gaan. Het rijden met een auto in Ghana is met de sterk gestegen prijzen ook kostbaar geworden en de bussen van V.I.P. blinken in toenemende mate uit in een ergerlijke eigenschap om soms ruim voor de eindbestemming de geest te geven. En hier spreekt een ervaringsdeskundige. Dan maar inschepen in een twee-motorige

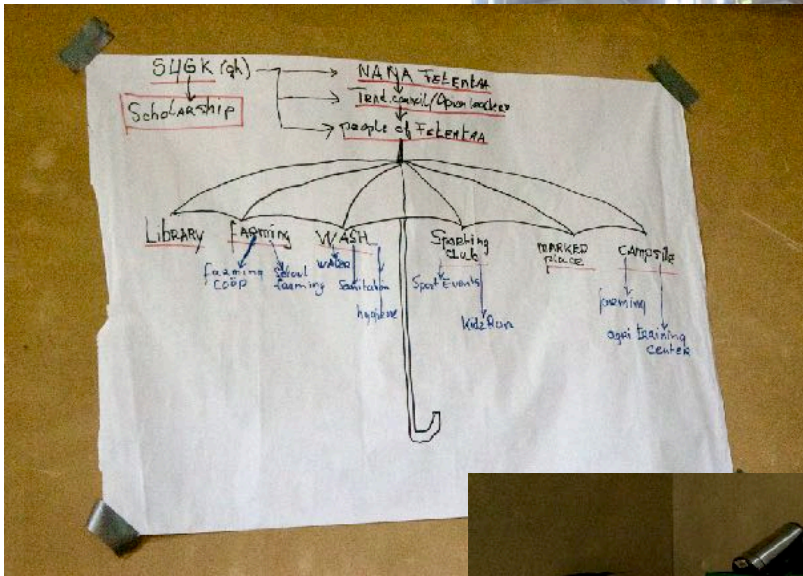
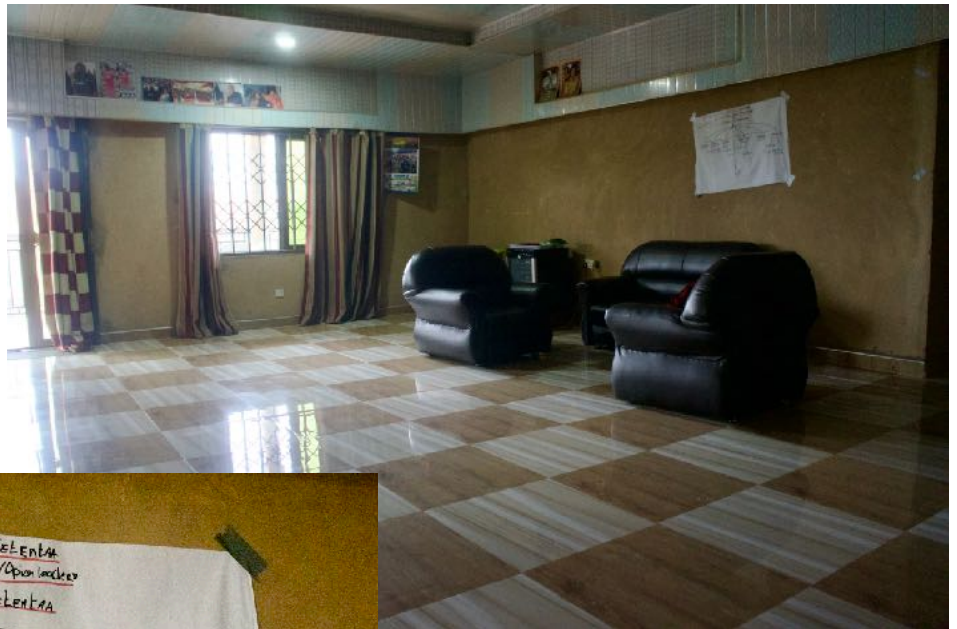

propellerkist, zoals ze in Afrika bij bosjes het luchtruim bevolken. Ben er aan gewend. Maar Tony werd wat bleek rond de neus door alle tril- en rammelherrie die zo'n exemplaar nu eenmaal bij start en landing produceert. En leg hem dan maar eens uit dat verkeersdeelname in Ghana een hogere kans geeft om een veelbelovend leven in de kiem te smoren.

In Sunyani eerst nog even zijn vader bezocht en in een boekenwinkel m'n voorraad Afrikaanse literatuur aangevuld. Onmiskkenbaar een aantal volledig illegaal gedrukte kopieën

van de oorspronkelijke drukwerken. Maar goed, het kost ook bijna niets.

Ergens in de middag, nog steeds zonder ontbijt en zo, was de eerste stop bij onze favoriete producent van gegrild varkensvlees.

En dan eindelijk inschepen in het huis van Nana, die pas volgende week weer terug keert uit Australië. De ruimte voor onze bijeenkomsten was al geprepareerd met een vel papier

van vorig jaar en, zeer belangrijk, de nodige koele verversingen voor de komende weken. En er zal weer menig uur op het balkon worden gediscussieerd.

Eind van de middag onze opwachting gemaakt bij Nana Amankwaa en zijn

zuster de Queen Mother van Fetentaa. Een zeer zinvolle ontmoeting! Uiteraard was een van de onderwerpen de diefstal van de accu's van het irrigatiesysteem op het land. Zal ik kort over zijn, maar het positieve is dat alle deelnemers nu eindelijk zich bewust zijn geworden van hun eigen verantwoordelijkheden in het project. Dat het een echt community-project is. En in mijn overtuiging is het allerbelangrijkste in projecten als

deze dat je nooit uit het oog mag verliezen dat het het probleem en verantwoordelijkheid is van de doelgroep. En dat besef begint hier in Fetentaa nu eindelijk wortel te schieten. Vreselijk belangrijk. Ik kom daar ongetwijfeld later nog op terug.

Vannacht een hoop slaap ingehaald en op dit moment zit ik het Ghanese ontbijt te verwerken, bestaande uit rijstepap-met-bruine-suiker-en-gecondenseerde-melk, gecombineerd met een soort tosti van maïsbrood met een pulp van gedroogde vis er tussen. Interessante combinatie. Intussen is het ritueel van het weer activeren van mijn Ghanese simkaart weer voltooid. Terwijl Tony in het dorp nog even een soort kam heeft opgeduikeld, omdat ik die ik weer had vergeten. Ook te gebruiken om in je voedsel te prakken?

Mocht dit stukje wat chaotisch overkomen? Klopt. Dit laatste stuk is er eind middag aan toegevoegd.

In de loop van de ochtend zijn we naar het stuk landbouwgrond gehotsebotst. Om het huisje te bekijken waarin accu's horen te staan. Samen met een aannemer uit Fetentaa die e.e.a. zou kunnen betekenen in een betere beveiliging. Het idee, was eigenlijk een heel oud idee, begint nu vorm te krijgen om naast een metalen deur een soliede hek om het geheel te plaatsen en naast het hok van de elektriciteit ook een ruimte te bouwen waarin iemand, mede ter beveiliging, kan verblijven. Als permanente bewaking. En daaraan gaat dan uiteraard weer een prijskaartje hangen. En wij zijn door onze reserves heen. Het geld dat we nu hebben mogen ontvangen is bedoeld ter ontwikkeling en investering. We gaan boeiende discussies tegemoet.

Op de terugweg de boringen bij de scholen bezocht.

Goed om te zien, waarbij het steeds duidelijker wordt hoe een oplossing is gezocht voor die mix van verkoop van water aan de community en het beschikbaar stellen van water ten gunste van schoolkinderen. Complex. Ga ik hier niet uitleggen.

Waarom op het schoolterrein nu ook een kudde koeien wordt losgelaten??

En dan mag ik weer eens niet kwaad worden als ik op het schoolplein een hoeveelheid vullis zie liggen. Hoezo hoge kindersterfte.....

Maar het is me duidelijk geworden dat die twee, Tony en Addison, een enorme klus hebben geklaard en daarmee nog niet klaar zijn.

Ook het toiletgebouw staat er prima bij en was in feite begin dit jaar al gereed.

Waarom er een bats, een kruiwagen en een houweel zijn gepositioneerd, laat ik over aan een ieders perverse fantasie.

Er moeten alleen nog even een paar draadjes worden getrokken tussen het elektriciteitsnetwerk en het gebouw. En dat mag alleen de officiële overheidsorganisatie doen. En die doet nog steeds niets!!!!

Terwijl politici zich hier voor de komende verkiezingen profileren met kreten als "It's Possible".
Versterkt helaas mijn sombere idee dat politieke uitspraken een pseudoniem zijn voor sprookjes,
of nog erger, leugens.
Sorry.

Nu weer op het balkon. Bijna zonsondergang.
Het worden boeiende weken.....

Wordt vervolgd.....

maandag 2 september 2024

Begin van de eerste complete week hier.

Gisteren was voornamelijk een rustdag. 's Middags schoof Ella ook aan. De drie belangrijkste leden van onze zusterorganisatie zijn aanwezig.

I.t.t. Nederland was het hier gewoon koel met een verfrissende wind.

Ghanezen vinden het dan koud. Daaronder verstaan wij wat anders....

's Avonds vooral met elkaar geluisterd naar die magnifieke stemmen van het wereldberoemde Soweto Gospel Choir. Tony heeft dat jaren geleden van mijn iPod gekopieerd.

Bijzonder is dan te ervaren dat die muziek zoveel meer diepte krijgt als je die hier beluisterd. Niet in de laatste plaats als men het hier gaat meezingen.

Liederen als de South African Anthem blijken dan meer tot het continent als geheel te behoren dan enkel een land ver weg in het zuiden.

Vanmorgen als ontbijt wat pannenkoekjes. Heerlijk.

Terwijl Tony een berg kinkie met gegrilde visjes zat weg te werken.

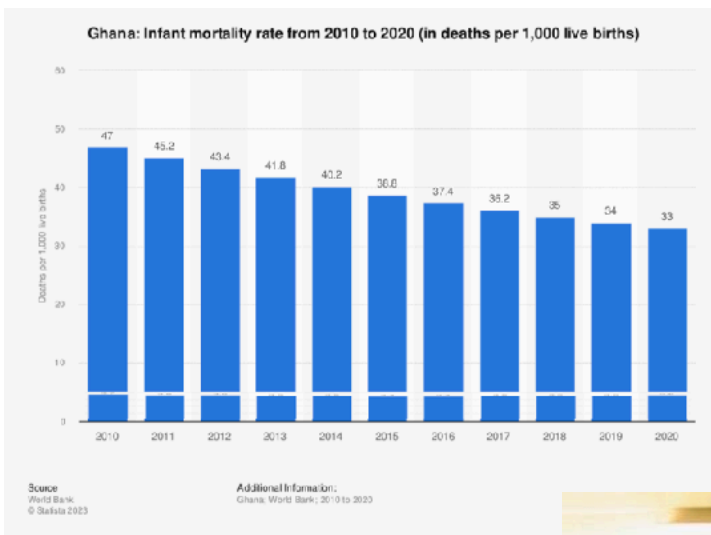
Ik zal jullie de onsmakelijke plaatjes maar besparen....

Vanmorgen een ontvangst door de district coördinator van de Berekum West District Assembly. Tegen alle verwachtingen in toonde hij zich verrassend geïnteresseerd in wat we doen en waarom.

Onze drijfveer is het trachten terug te dringen van de hier in Ghana tien keer hogere kindersterfte dan in Nederland. Op bijgaand plaatje is de statistiek van Ghana weergegeven die gelukkig laat zien dat interventies effect hebben.

De onderste witte lijn is de Nederlandse statistiek. Wij hebben kennelijk onze grens al bereikt.

Toen werd uitgelegd dat het sanitair-gebouw met borehole in het dorp nog steeds niet functioneerde, omdat de elektriciteitsorganisatie het vertikte om tijd in te ruimen voor de aansluiting, werd er

even gebeld....

Het lijkt nu te worden opgelost.

Hoop ik.

Ik heb de nodige jaren geleden hier al een belangrijk deel van mijn naïviteit verloren.

Afscheid genomen met de te verwachten obligate kijk-in-de-lens-en-probeer-te-lachen foto.

Even doorgelobd richting Fetentaa en met name het voormalige vluchtelingenkamp.
Er wonen nog zeker 500 mensen.
Weer enkele bekenden gezien die natuurlijk weer van alles van je willen hebben.

Weten we zo langzamerhand wel mee om te gaan.

Het is droevig om te zien hoeveel er is verwaarloosd en op instorten staat...

Ook het voormalige schooltje.

Het rudiment van wat vroeger werd gebruikt voor het stimuleren van landbouw.

En dan tref je een oud

product van onze activiteiten aan in verwaarloosde staat. Het naai-atelier. Nu misbruikt door alleen nog maar één

overgebleven tailor.

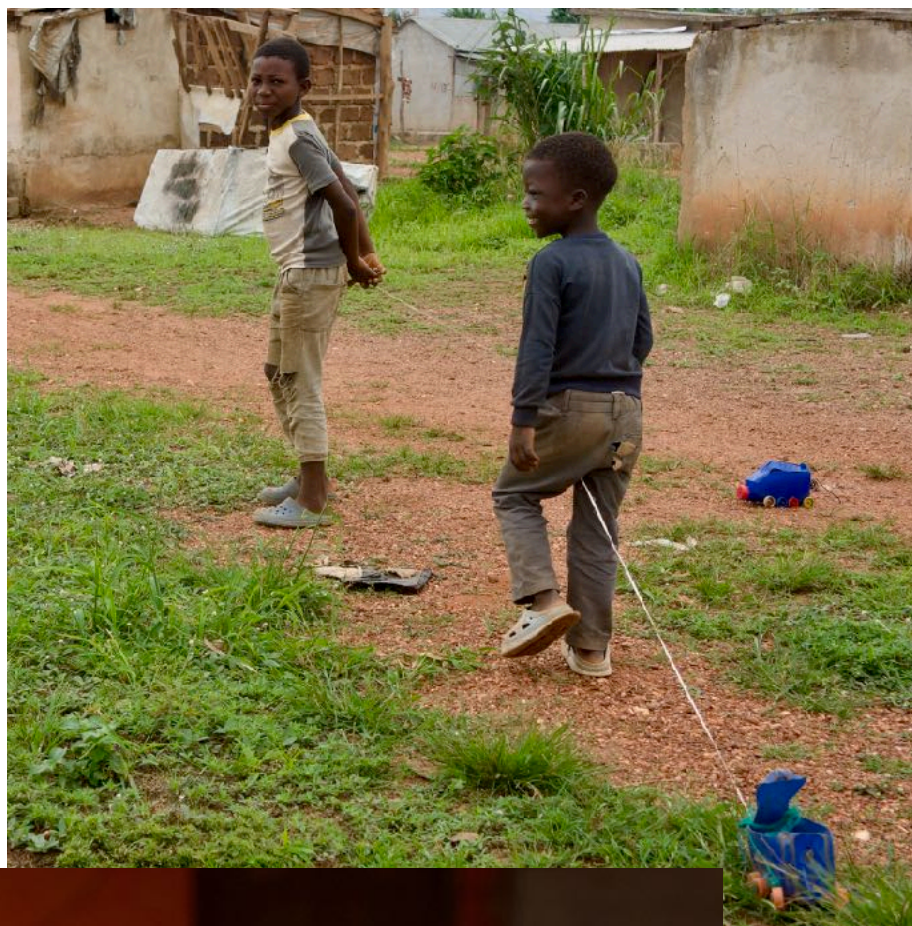
En nog wat restanten van iets waaraan een

heel verhaal vast zit.....

We hebben in al die jaren een bak aan ervaringen opgedaan.

En er spelen nog steeds
kinderen.....

Na die indrukken nog even onze opwachting gemaakt in Fetentaa's palace.

Duurde kort, omdat men een probleem had met enkele individuen die waren gesignaleerd in de omgeving terwijl ze illegaal goud aan het zoeken waren. Bijzonder om dan een lokale politieman op slippertjes te zien binnenkomen, voorzien van een onbenullig groot automatisch vuurwapen.

Vanmiddag een nieuwe poging om de jongens hier te helpen met hun website. Een jaar geleden hebben we daaraan e.e.a. gepoetst, waarna het "poetsen" door ze is voortgezet met als gevolg dat er enkel nog een paar lege knoppen aanwezig zijn die uitnodigen om te doneren. Gaan we maar weer eens aan werken.

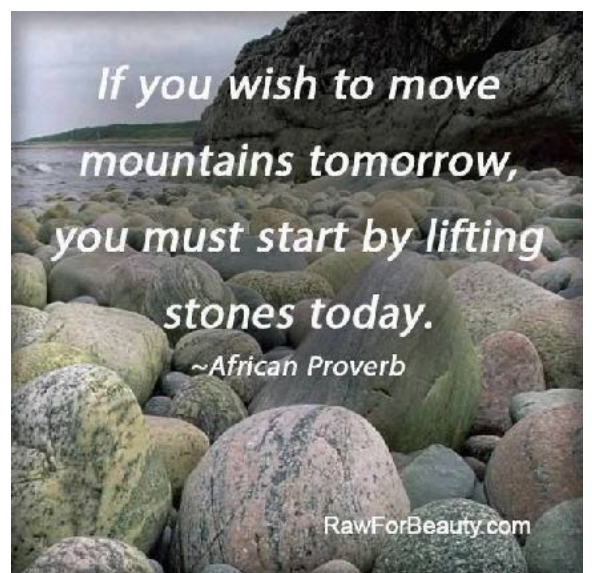

Eerst een lunch met gegrilde yam en die zalige pindaatjes.....

Morgen overleg met Rotary Club Sunyani Central en de aannemer van het toiletgebouw en boringen.

Wordt vervolgd.....

dinsdag 3 september 2024

Vandaag eindelijk Afrikaans weer.

De zon schijnt en het is warm.

Wij Nederlanders gaan dan meteen in de zon zitten, maar in de afgelopen jaren werd ik altijd door de jongens weer de schaduw in gejaagd.

De zon mijdt je!

Snap ik.

Maar wat zie je nu?

Hier heeft vier maanden alleen de bewolking geheerst en is het koud en droog geweest.

Daarvan wordt ook een Ghanees depressief.

Resultaat?

Tony liet een stoeltje buiten zetten, dat doe je uiteraard niet zelf, en gaat in de zon zitten.....

Uniek!!!!
Maar wel met een
smartphone.....

Eind ochtend kwamen twee leden van Rotary Club Sunyani.

Interessant gesprek, maar de visie over de tweede fase voor het WASH project dient toch echt uit onze eigen koker te komen. Zij denken voornamelijk in financiële patronen en hoe een District Grant en/of Global Grant kan worden aangewend.

We hebben nu dermate vertraging opgelopen door het late aansluiten van het systeem, dat we hebben besloten nu eerst weer eens goed uit te zoeken welk systeem van financiering en fondsenwerving dient te worden aangewend.

We zijn ons ervan bewust dat we op vele fronten opnieuw moeten starten.

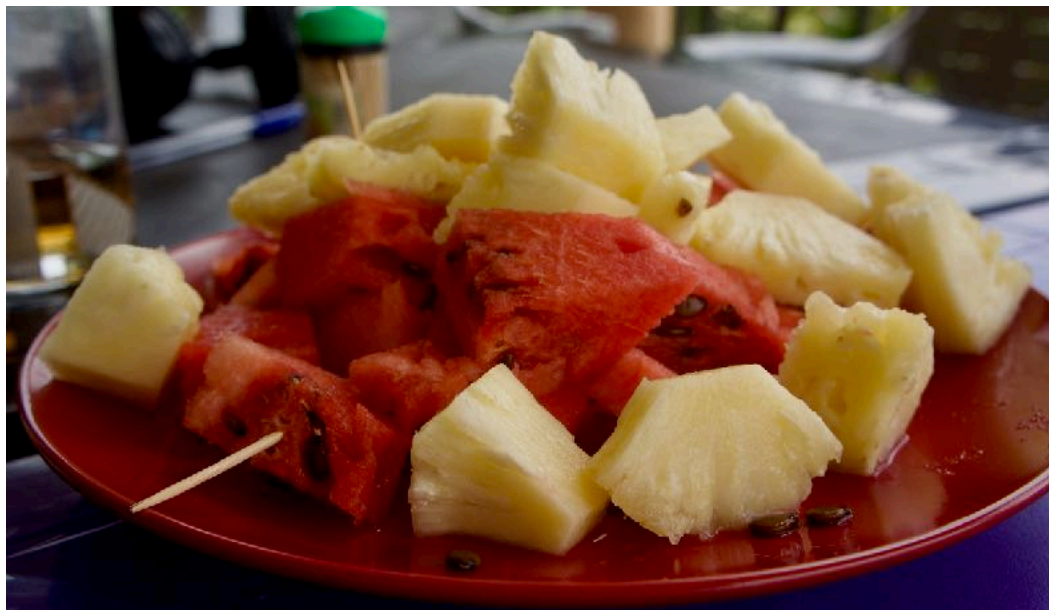
Kost tijd.

Kan niet anders.

Wat nu belangrijk is dat we gaan starten met het verwerken van de gegevens die uit het project worden aangeleverd aan inkomsten, watergebruik en onkosten.

En dat we dan, i.o.m. de community, de vorm en omvang gaan bepalen van de volgende fase van het WASH project met als criterium, is maar een voorstel, dat met fase twee in gebruik, de community in staat is om bijv. in twee jaar zelf een nieuwe boring te bekostigen.

En toen werd het weer eens ouderwets warm hier in Berekum. De lunch mocht gelukkig bestaan uit zalige watermeloen en verse ananas.

En daarna ga je een tukje doen. Zoals iedereen hier. En dan ga je nadenken of je in sprookjes dient te geloven. Niet wat de politici je hier vanaf enorme billboards toekrijzen ten gunste van hun verkiezing eind dit jaar.

Maar de toezegging dat de broodnodige aansluiting van de elektriciteit snel zal worden gerealiseerd. Dan staat plots Tony in je kamer omdat we "NU" naar Fetentaa gaan.

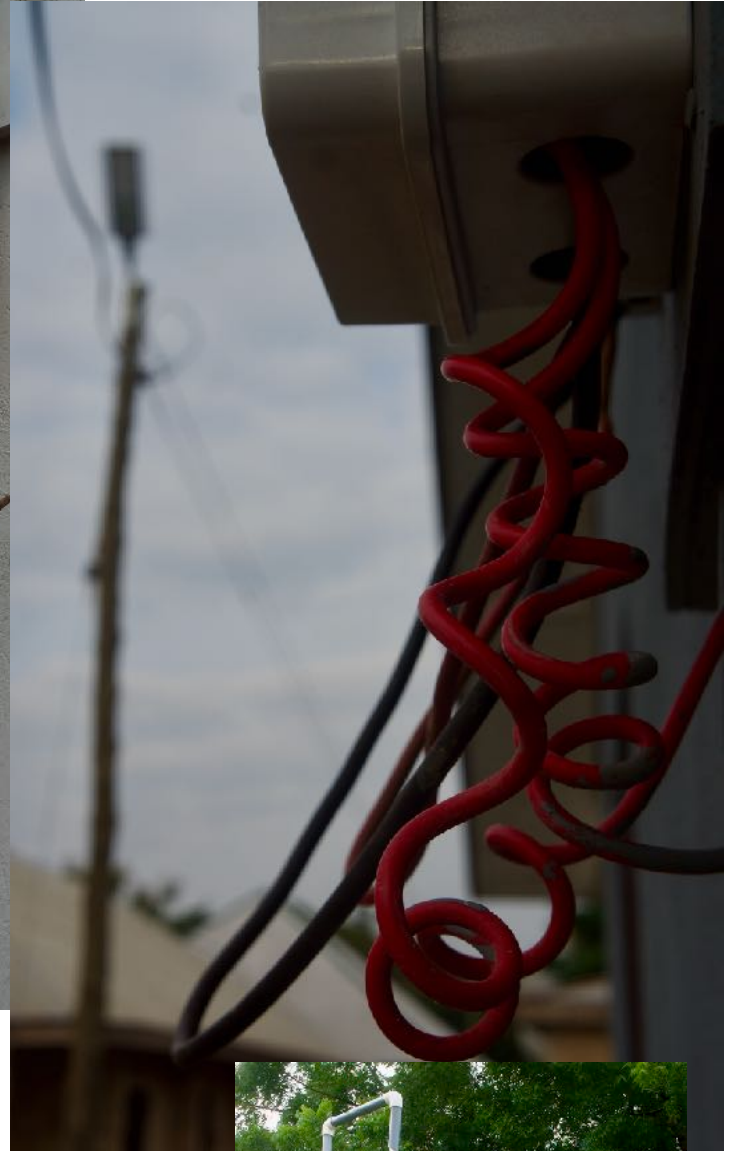

Omdat iemand daar bezig is de toezegging te verwerkelijken.

En waarop meer dan een half jaar is gehamerd is plots gerealiseerd, omdat we gisteren de juiste persoon mochten treffen, die actie ten toon spreidde.

Dat is dus het door Tony zo frequent gememoreerde "Ghana system".....

Dan stroomt er eindelijk water.....

Inmiddels begint zonsondergang te naderen.

De tijd dat die rotmuggen meestal actief gaan worden.

En we moesten nog een tijd wachten op een lasboer die nog een extra deur bij de pomp gaat fabriceren.

Dan zit je maar op een betonnen muurtje.

En je ziet zeer jonge zwarte beentjes langs komen met onmenselijke hoeveelheden hout op het hoofd.

Want de kookvuurtjes worden opgestookt.

Overal ontstaan rookpluimen.

Er lopen de nodige kippen en geiten die voor vandaag aan de fufu-soep zijn ontkomen.

Er loopt ergens een immense emmer met daaronder een zwart klein mensje.

En een ander vindt ergens een fietsband. Dan heb je toch weer een geweldig leuk speeltje.

Er rolt een plastic klein wagentje voorbij. Getrokken aan een touwtje. Zo heerlijk simpel.

Verderop wordt ik door iemand gesignaleerd en ik dien uitbundig terug te wapperen.

En "ome" Addison wordt opgezadeld met een klein zwart "droppie".

Terug rijdend door een geleidelijk zich-voor-de-avond-voorbereidend Fetentaa zie je plaatjes die voorgoed op je netvlies zijn geëetst.

Met Tony nu het plan opgevat om, hopelijk morgen eind middag, beter geprepareerd tegen de muggen, met elkaar het dorp door te lopen en te kijken wat ik mag fotograferen.

Ik denk dat dat verrassend gaat worden.

En een nooit te vergeten ervaring.

Hoop jullie dat dan te mogen delen.

“

We do not inherit the earth
from our ancestors, we
borrow it from our children.

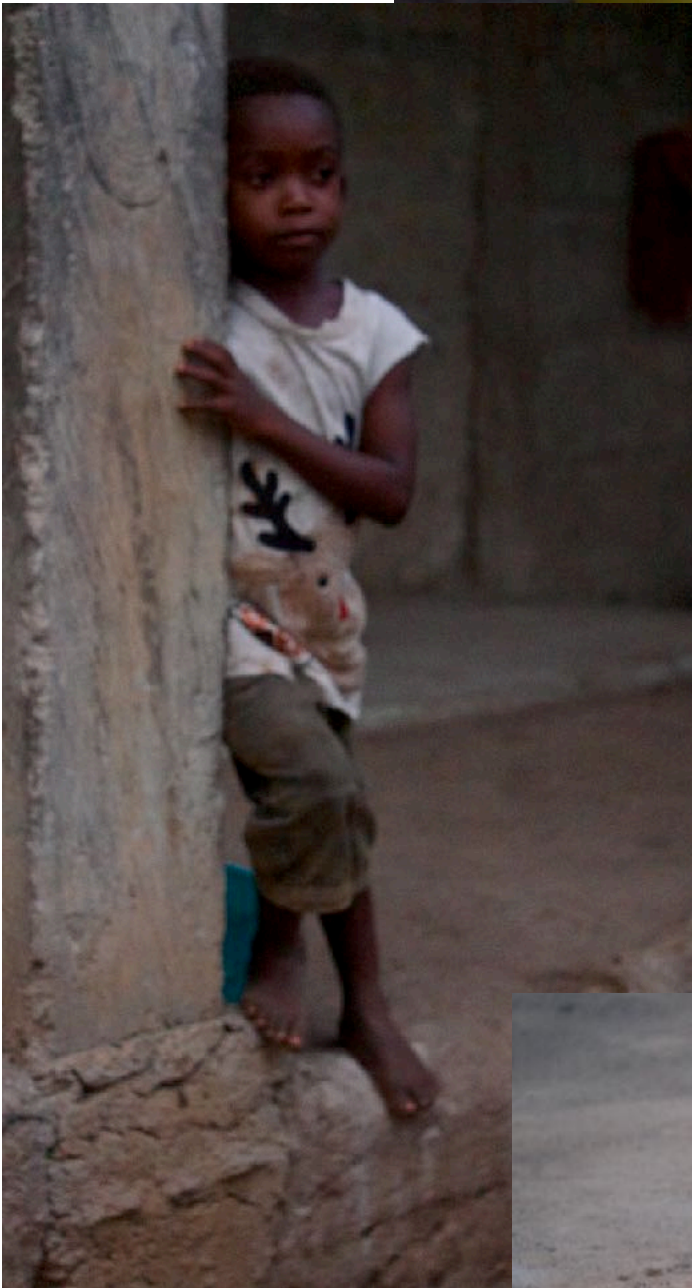
AFRICAN PROVERB

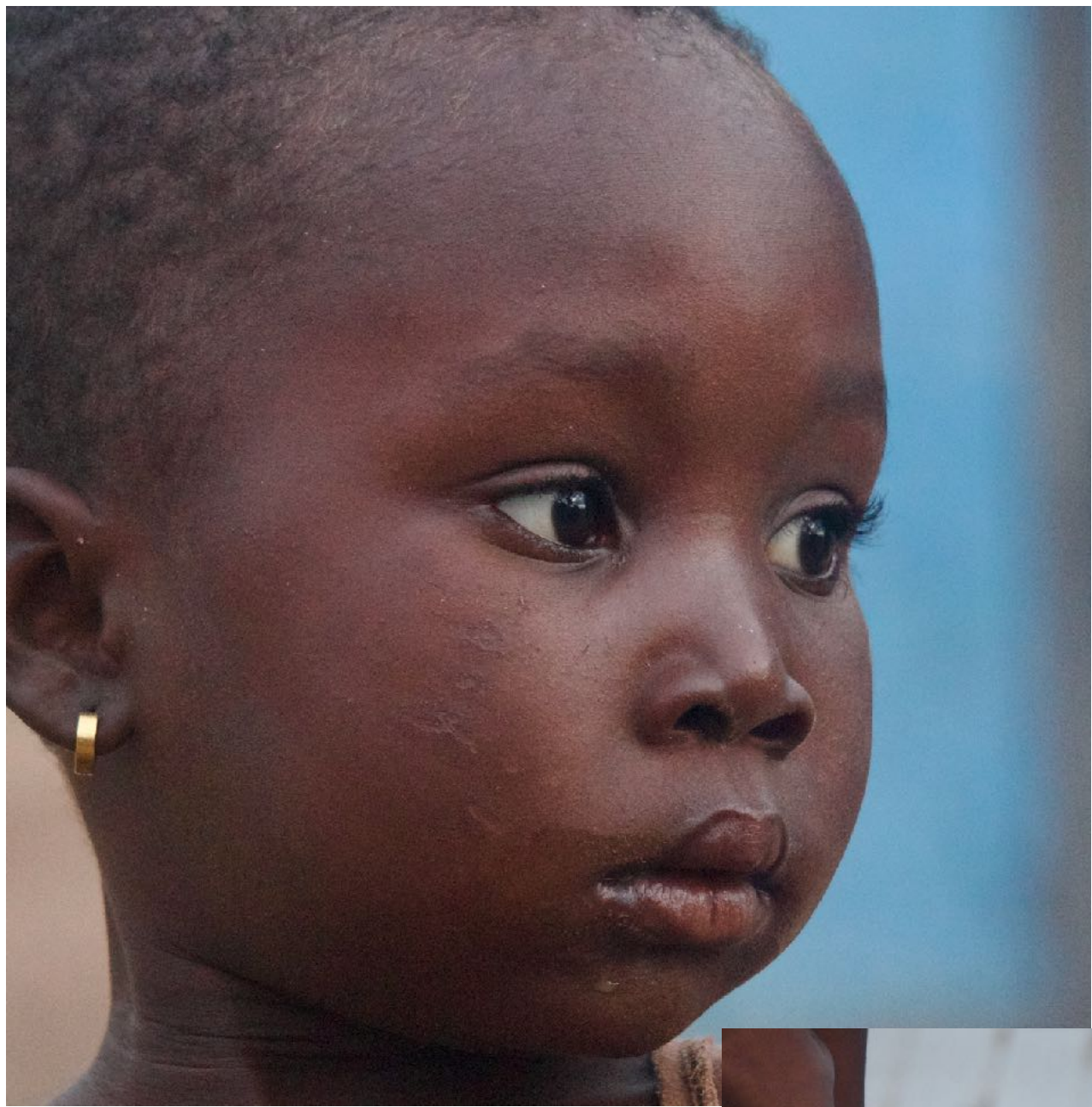
GRACIOUSQUOTES.COM

Wordt vervolgd.....

woensdag 4 september 2024

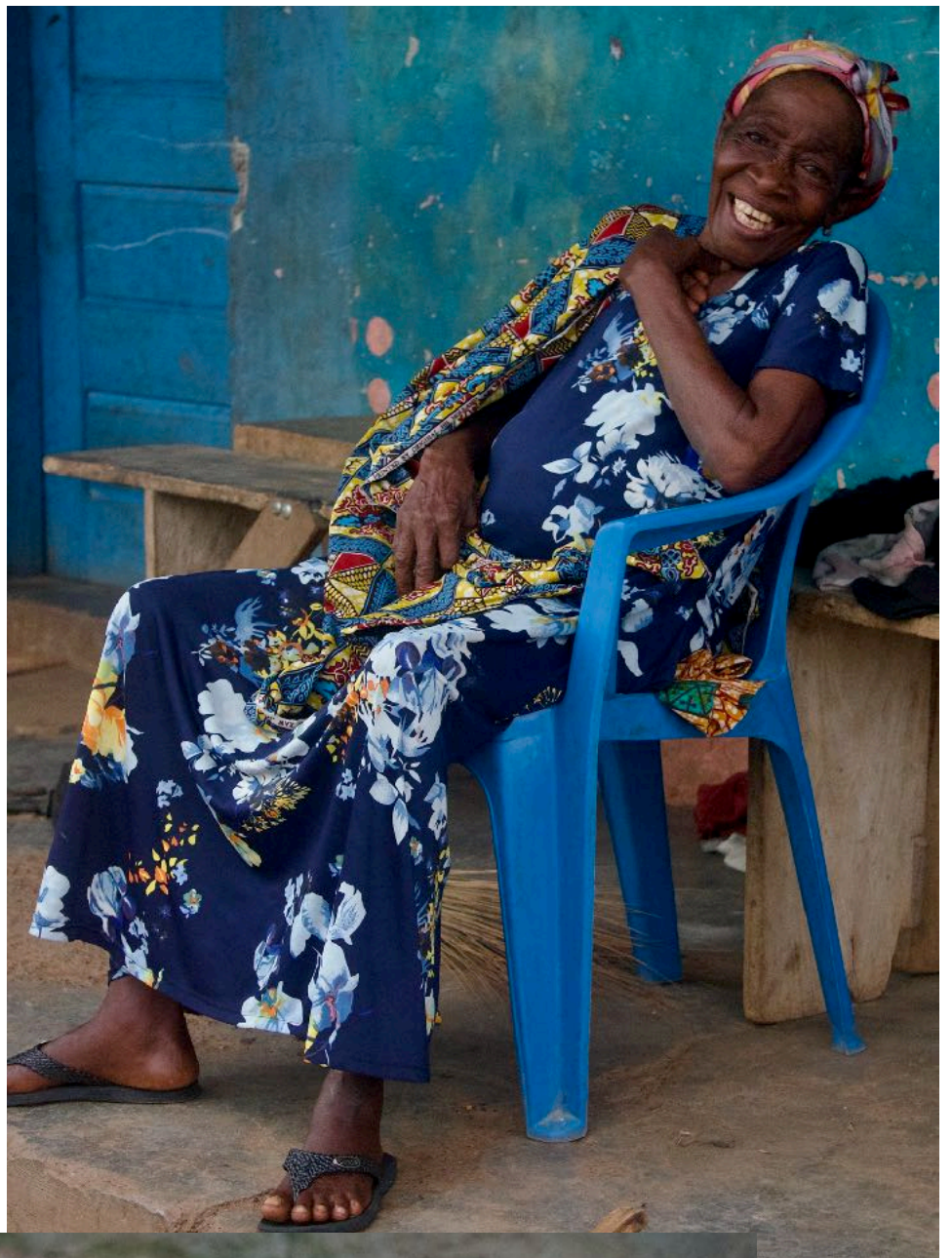
Vandaag gewoon eens
even geen tekst.
Haal ik morgen wel weer
in.
Alleen foto's.
Omdat Afrika tegen
zonsondergang zo boeiend
is om te zien.
Een kleurrijke simpele
impressie van het leven
waarvan ik nu twee weken
deel mag uitmaken.....

Wordt vervolgd.....

Great fires erupt from tiny sparks .

vrijdag 6 september 2024

Vandaag een heel kort stukje.
Over een dag waarin in feite gigantische stappen lijken te zijn genomen.

Gisteren kwam in de loop van de avond Nana weer terug van zijn reis naar Australië.

En dus gebeurt er weer van alles.

Vanmorgen een uitgebreide sessie bij Nana Amankwa

met enkele vertegenwoordigers van de boeren en van de WATSAN commissie. Samengevat is nu door de autoriteiten van Fetentaa officieel uitgesproken dat zij verantwoordelijk zijn voor de projecten als het landbouwproject en het WASH project. Dat onze zusterorganisatie daarin ondersteunt, maar niet voor alles kan en mag worden aangesproken.

En dat wij weer afspraken hebben met onze sister-NGO.

Dat o.b.v. het streven naar zelfstandigheid onze steun met sponsorgeld voor het landbouwproject over vijf jaar wordt beëindigd. En dat datzelfde voor het WASH-project geldt over drie jaar.

Dat de samenwerking en afspraken deze dagen in ondertekende documenten worden vastgelegd. Los daarvan gaan we met onze sister-NGO werken aan een businessplan waarmee zij beter worden beschermd voor alle kosten die zij nu zelf dragen.

En de onmenselijke hoeveelheid werk die twee jongens van ons daar hebben verzet omdat zij de enigen waren die de verantwoordelijkheid op zich namen en ook voelden. Ze moeten minder kwetsbaar worden. Maar ze zijn geweldig!!!!

Toen nog even naar het land om de metselwerkzaamheden te controleren. Vordert.

Er worden zelfs waterpassen en metselkoordjes gebruikt.

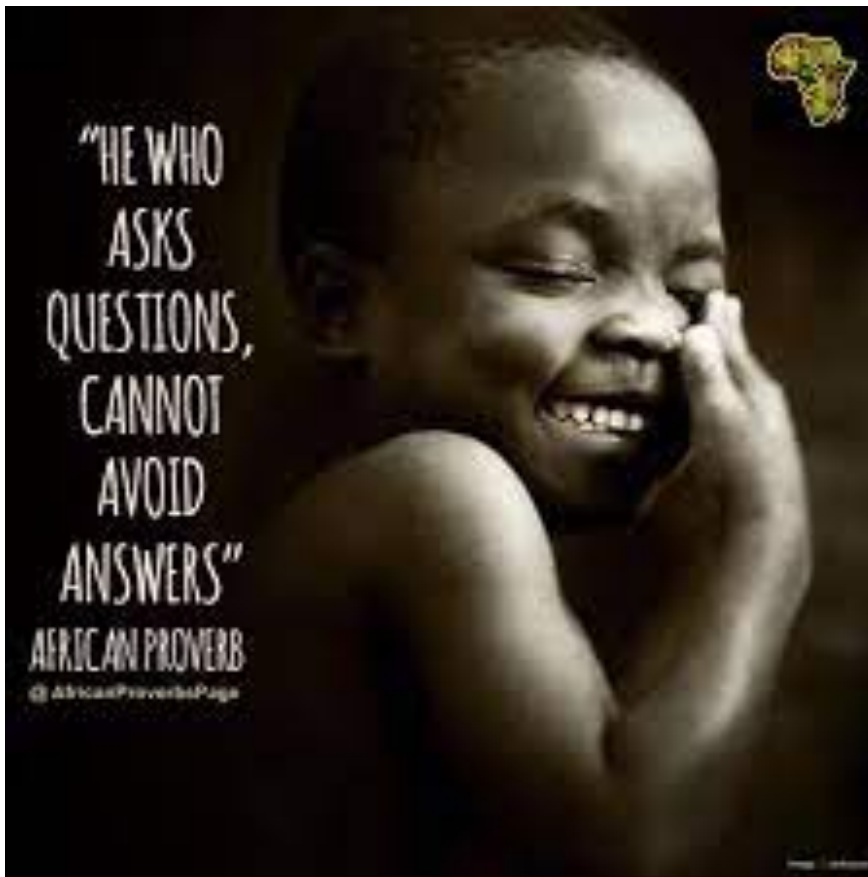

Leg me dan eens uit waarom alles, maar dan ook echt alles, hier immer aandoenlijk scheef uit de steigers komt. En het werktempo is gebaseerd op het principe “leg-een-of twee-stenen-in-de-specie-ga-daarna-een-werkoverleg-houden-van tien-minuten-leg-dan-weer-anderhalf-blok-herhaal-het-overleg-nu-een-kwartier-en-raak-pas-in-paniek-als-je-specie-hard-dreigt-te- worden.....”

Of zoiets.....

Morgen naar Techiman voor de trouwdienst van a.s. zondag van Ella en Addison.
Dan zondagmiddag weer terug en voorbereiden op de tweede en laatste week hier.

Wordt vervolgd.....

maandag 9 september 2024

Na een paar dagen en een indrukwekkend weekend, weer een stukje. Zaterdagmiddag naar Techiman gereden. Met een volbezette en verlaagde Chevrolet is dat over de stukjes Ghanese weg tussen alle kuilen een interessante ervaring. Volgens Tony had de auto een bodemplaatcoating. Volgens mij ligt die nu in stukjes ergens langs de kant van de weg..... Weet het wel zeker. Er was een hotel voor een deel van het bruiloftsgezelschap geregeld. Niets op aan te merken. Nou ja, het was betrekkelijk nieuw en vele details waren weer vertederend scheef in elkaar gezet. Maar het bed was prima en de avond vreselijk leuk. Niet in de laatste plaats omdat we met elkaar met onze handjes een bak heerlijke yam zaten leeg te plukken. Eten doe je in Afrika met z'n allen en "manueel"..... Hoe er daarna even ergens een krat gekoeld Club bier werd geritseld, zal ik jullie besparen.... Maar verbaas je dan niet als je 's morgens één van de broom's best men uit z'n kamer ziet komen met een ontbijtbijtje in de hand....

Het programma. Neem deze uitnodiging als uitgangspunt. En neem dan de begintijd van 10:30 AM met al het strooizout wat wij in een winter nodig hebben. Niet minder.

Gebruik de royale hoeveelheid tijd die je moet wachten omdat alle broom's best men en bruidsdames zich eerst in alle ornamenten dienen te takelen die nodig worden geacht. Waarna uitgebreid selfies en groepsfoto's dienen te worden gemaakt. Goed. Ik wil best op de digitale plaat met iemand die ik hoog acht en die mij als familie beschouwt.

En dan eindelijk afgereisd naar de partytent achter het kerkgebouwtje, waar eerst het traditionele deel van de huwelijksplechtigheid plaats vindt.

Beide families zitten in een groep tegenover elkaar en ik werd ingedeeld bij de familie van Addison.

En dan is het wachten op het binnengeleiden van de bruid. Ik had Ella tevoren gevraagd om een badge te dragen, want ik zou haar wel niet herkennen. Klopte! Want dan komt er eindelijk een onmiskenbaar stukje traditioneel Ghana binnen schrijden.

Waarna families zich aan elkaar voorstellen, geschenken worden uitgewisseld en de familiesteun voor het huwelijk wordt uitgesproken. Hoezo traditioneel....

Daarna vertrekt iedereen weer om om te kleden. Terug naar het hotel. Zou volgens Tony hoogstens een uurtje duren.

Maar dan vergeet je dat, niet alleen de bruid, ontdaan dient te worden van pleisterwerk en aflak, maar dat al die lagen weer opnieuw dienen te worden aangebracht, inclusief een paar valse wimpers waarop een zonnenscherm jaloers zou worden....

En andere kleding.

Terug naar de kerk.
"Pentacostal".

Dus Pinkstergemeente.

En dat mag de wereld best weten door in de beperkte ruimte een oversized versterker te gebruiken met subwoofers tot het dak, dat er overigens toch "af gaat"....

Vergeet dan alle gospelafgietsels die wij in ons land trachten te imiteren.

Heeft wel een nadeel.

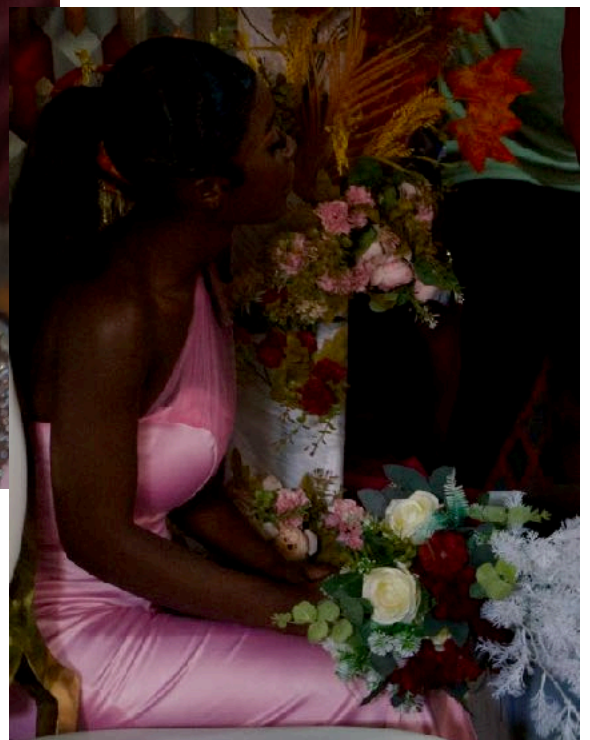
Je hebt uren na het verlaten nog een fluittoon in je oren.

Oren waarvan de trommelvliezen elkaar door de geluidsdruk ergens in het midden van je schedel hebben ontmoet.

Niet gezond!!!!

Tony liep met m'n camera rond. Dus veel foto's waarvan maar een deel bruikbaar is en een aanzienlijk percentage een female content betreft. Maar een paar plaatjes.

Uiteindelijk om 3PM weer in de auto-zonder-bodemplaat gestegen.

Onderweg het "ontbijt" genuttigd bestaande uit banaantjes en pinda's.
Best lekker.....

Vanmorgen uitgebreid met Tony overlegd over de contracten die wij tussen onze stichtingen gaan sluiten om e.e.a. beter te “zekeren”.
Waarna rond lunchtijd Nana en Nana Amankwaa aanschoven en we uitgebreid over ook de contracten tussen onze zusterorganisatie en de community van Fetentaa konden praten.
Wordt geregeld.
Men stemde daarmee volledig in.

En uitgebreid gebrainstormd over ons uiteindelijke doel, het fonds voor opleidingsbeurzen, en een trainingscentrum voor landbouw en bijbehorende mechanische technieken.
Zal nog een hele klus worden.

Eind middag nog even naar het land. Om de vorderingen van de bouw t.b.v. de beveiliging te checken.
Uiteraard weer uitmondend in een niet-te-volgen-eindeloos “werkoverleg”.

Om af te sluiten met een kleurrijk plaatje van “lokaal vervoer”....

*When making a
fire people like
to join you,
when cleaning
the ashes you
are often alone.*

Wordt vervolgd.....

- African Proverb

dinsdag 10 september 2024

Vandaag een kort stukje.

De fluittoon in m'n oren na de decibellenaanval afgelopen weekend, is weer verdwenen.
De trommelvliezen hebben hun oorspronkelijke positie weer ingenomen.

Vanmorgen eerst met Tony naar Fetentaa om te controleren of alles voor de overhandiging morgen van het toiletgebouw en de boring, op schema ligt.

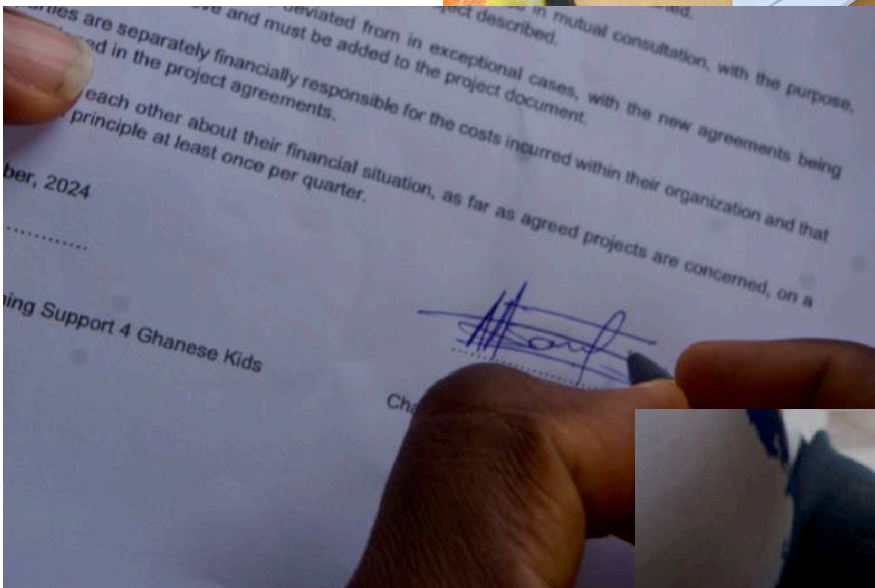
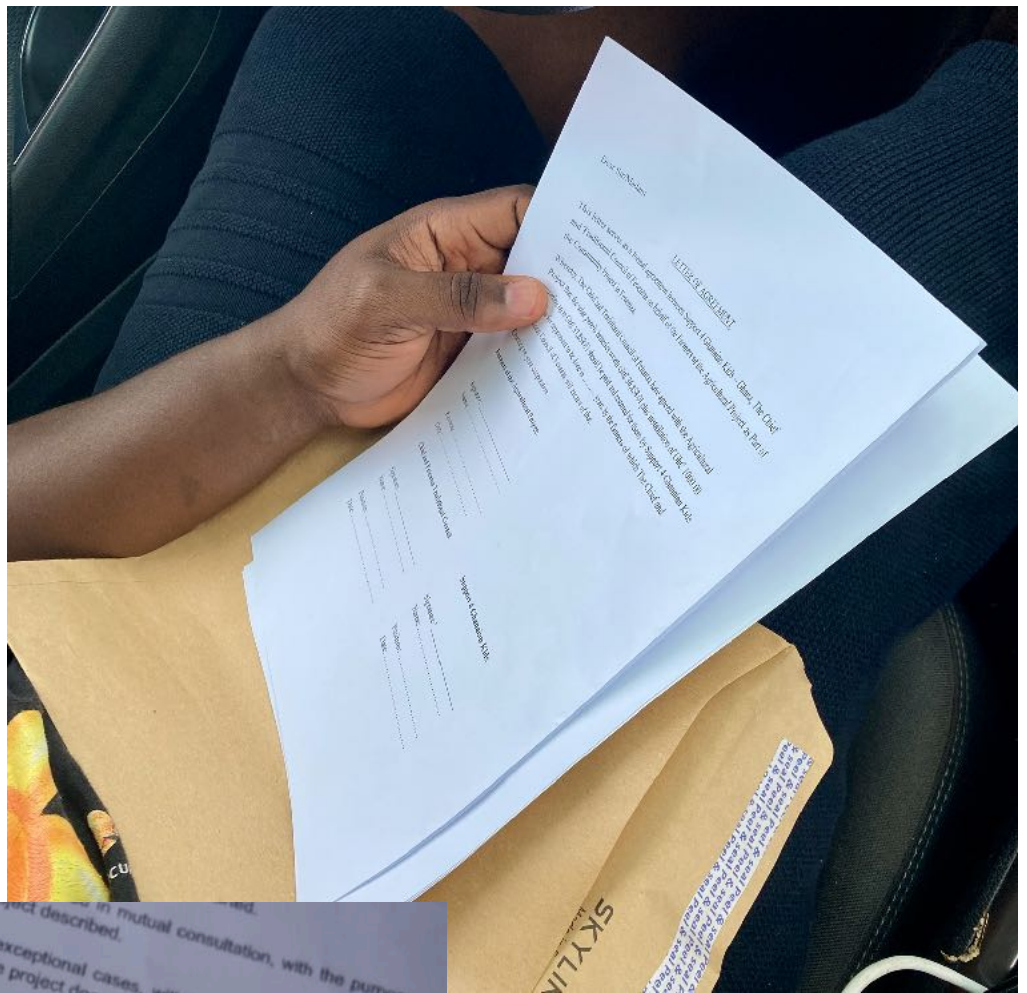
Weer veel "werkoverleg".
En er komt een kioskje tot stand om de verkoper van het water officieel te positioneren.
Een bouw, niet "gehinderd" door ARBO-regels....

En er wordt door meerdere generaties gezamenlijk geschrobd.

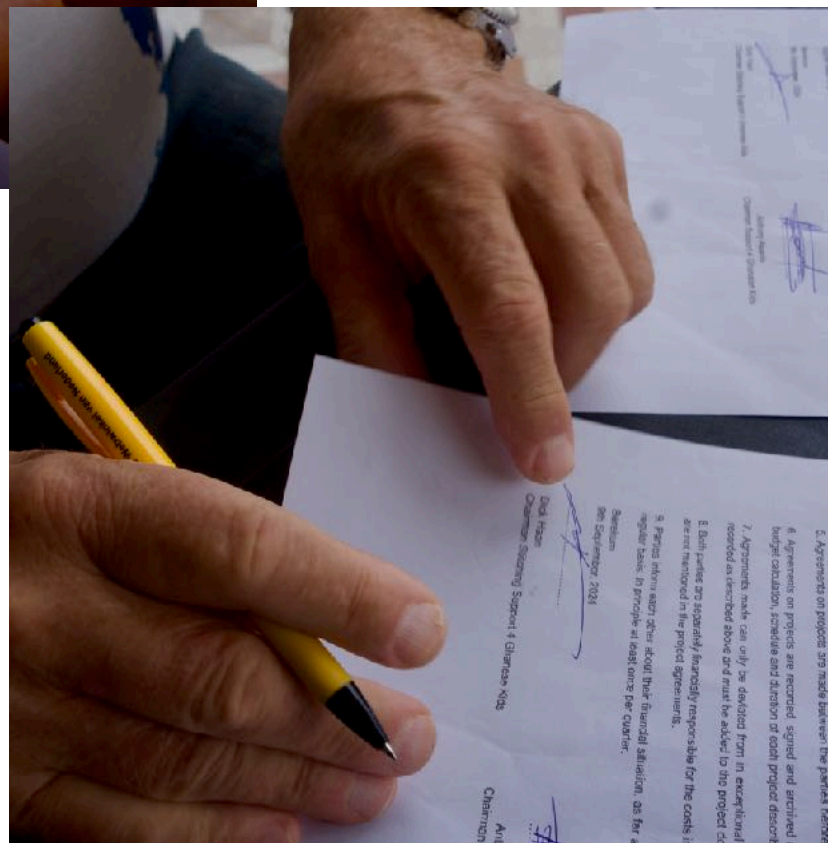

Nog even langs bij Nana Amankwaa om de te tekenen documenten van onze zusterorganisatie af te geven.
 Alle sub-chiefs moeten worden geïnformeerd. De getekende exemplaren verwachten we uiterlijk morgenochtend te kunnen zien.

Daarna weer terug in Berekum ook de overeenkomst tussen onze organisaties getekend.

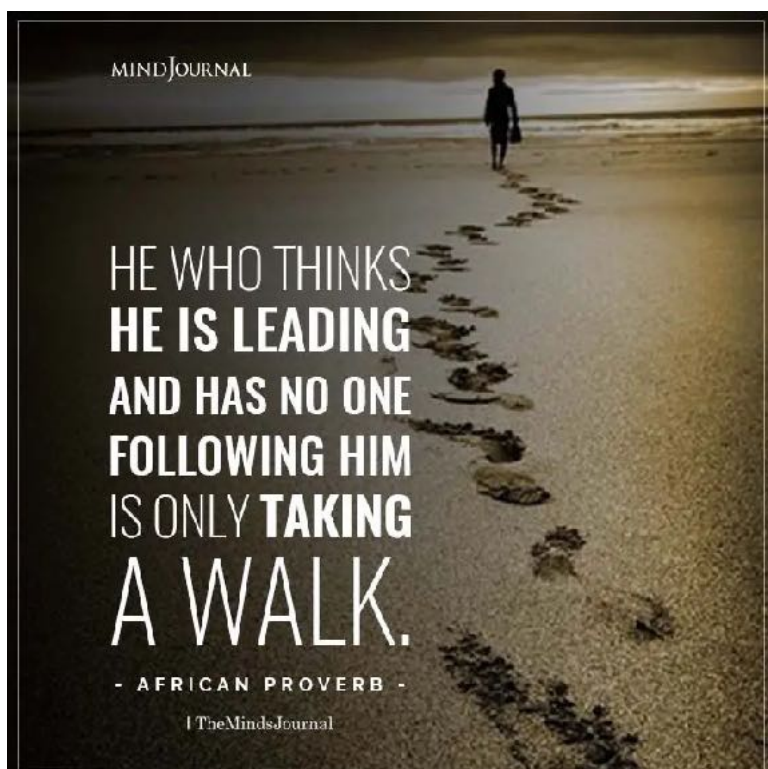
We willen zoveel mogelijk afspraken al vanaf de basis hebben vastgelegd. Dat dient een hoop discussies en vragen achteraf te voorkomen.

Beetje saai dus eigenlijk allemaal.
Sorry.

Maar morgen gaat er weer wat gebeuren.
Ik ben bang dat de meeste foto's van Tony
gaan komen.

Nee, hij zal niet dit t-shirt dragen.
Ben bang dat e.e.a. Afrikaans-officieel gaat
worden.....
Er zullen morgen weer veel hotemetoten
aandacht krijgen die er eigenlijk niets aan
hebben gedaan.
Soms moeten enkele personen onder de kin
worden gekieteld.
Laat ik aan anderen over.....

Wordt vervolgd.....

donderdag 12 september 2024

Vandaag maar het laatste stukje van deze reis.

Morgen vroeg naar Sunyani rijden om daar de binnenlandse vlucht naar Accra te nemen.

Daar met Sylvester 's middags bijpraten om rond 6PM op het vliegveld te zijn.

Dan weer een nachtvlucht terug naar Nederland.

Vandaag zal er weinig te melden zijn. We gaan nog de verdere plannen van onze zusterorganisatie bespreken. Voor een reisverslag niet meer zo interessant.

Gisteren.....

De officiële overhandiging van het WASH project.

's Morgens nog even bij het gebouw gekeken. De linten die moesten worden doorgeknipt, waren al aangebracht.

En er stond een klein kioskje van waaruit straks het water wordt verkocht.

En toen kwam het officiële gedeelte.

Hoe is dat te beschrijven.

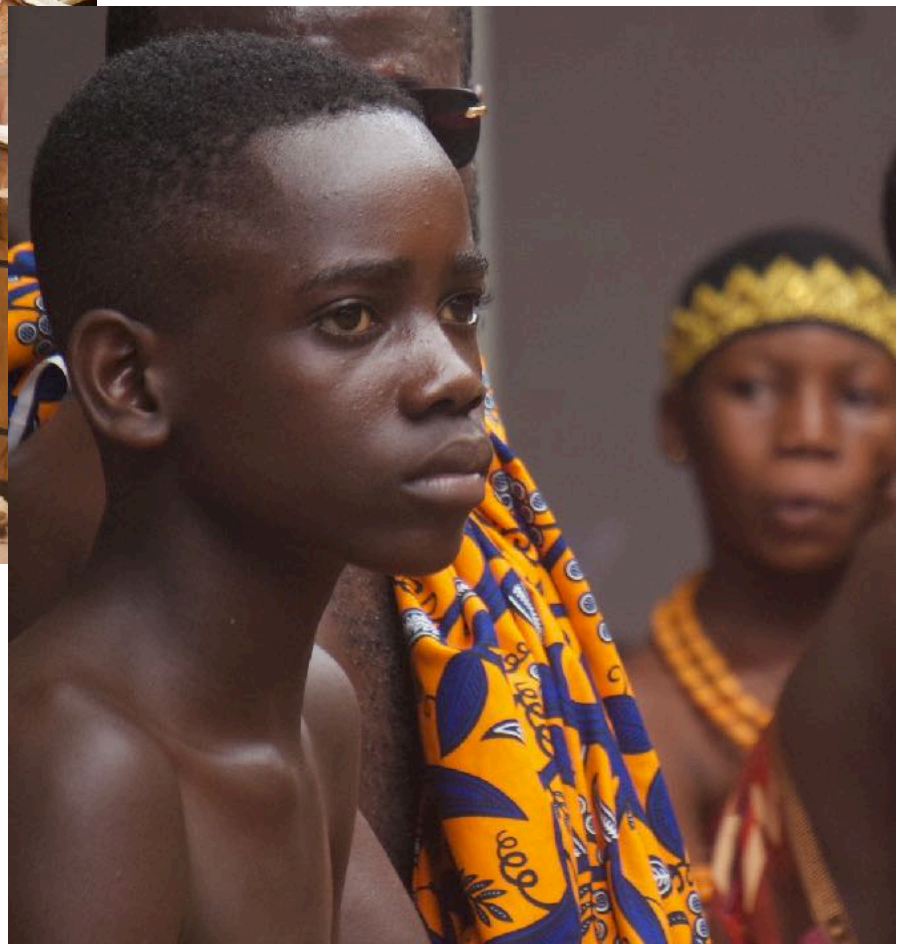
Zo lastig.

Laat ik maar weer eens wat puntsgewijze opsommingen maken met plaatjes.

Bij aankomst bij het palace van Fetentaa zwalpte er enthousiast een enorme hoeveelheid drumgeroffel naar buiten.

Daar gaan m'n trommelvliezen weer.....

De ruimte was gevuld met een overdaad aan zeer belangrijke hotemetoten van voornamelijk de district assembly.

Voldoende kinnen weer om te kietelen en voldoende zitvlakken waar weer hele pauwenstarten in gepositioneerd dienden te worden.

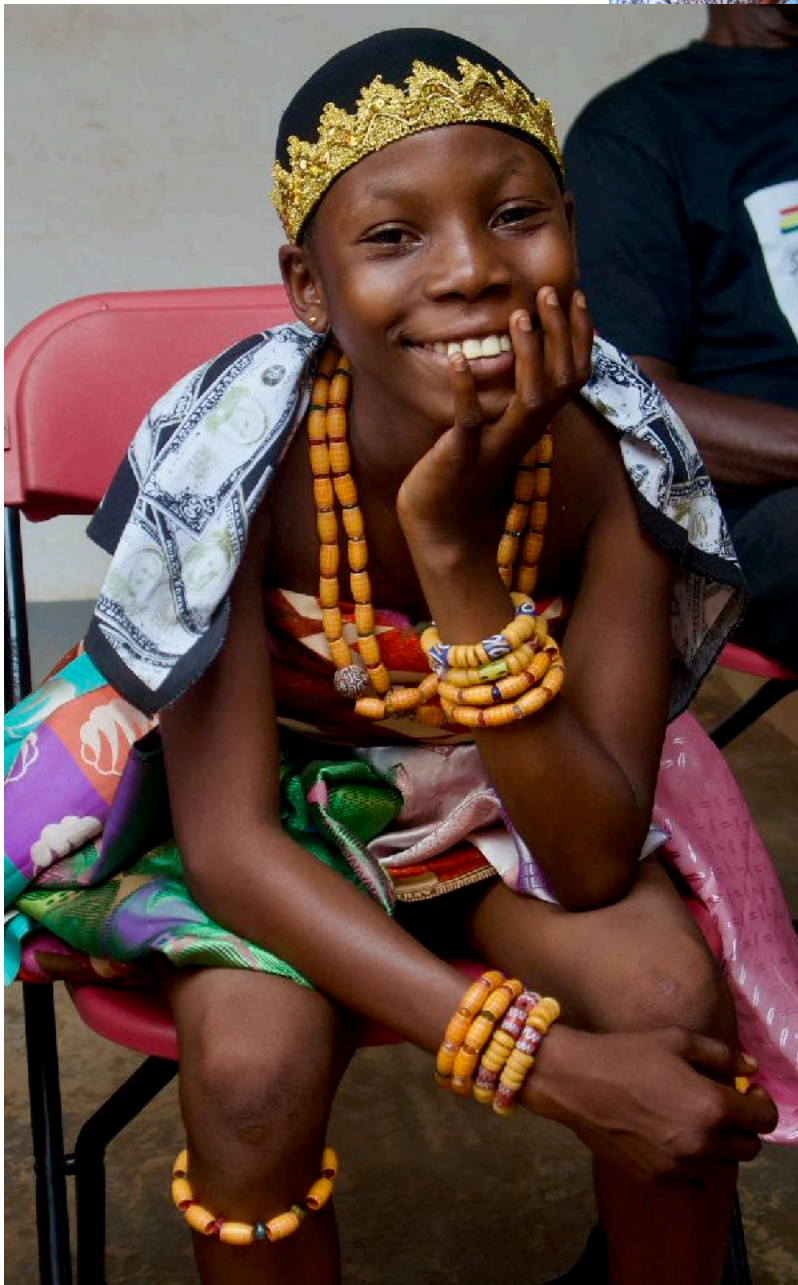
Figuren die aan het hele project niets hebben gedaan maar vreselijk hun best deden om op alle foto's en video-opnames prominent vooraan te staan....

En toen begon het.

Eerst worden, net als die keer bij de ingebruikname van het land, de voorouders aangeroepen.

Om ons met alles wat we hier doen en gaan doen, te steunen en beschermen.

Een ritueel waarbij een royale hoeveelheid Schnapps scheutsgewijs over de vloer wordt gegoten.

Waarna Nana Amankwaa even een overzicht gaf van alles wat we met z'n allen hier de afgelopen jaren al hebben gedaan. Was vergeten dat het zoveel was....

En toen werd ik even mee naar achteren genomen.

En zat even later, na de daarbij behorende rituelen, naast Nana een obroni als kersverse Nana Kwame III.....

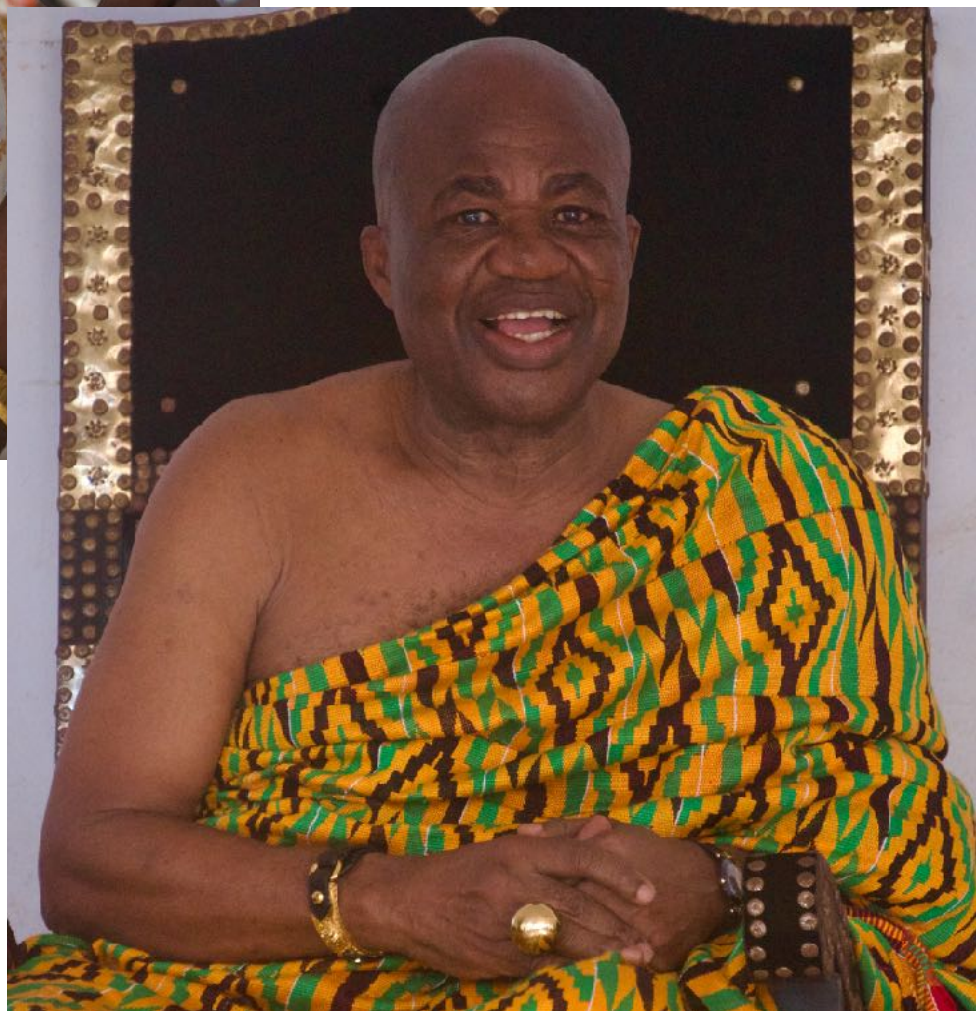

Pas 's avonds kreeg ik nog een paar ontroerende details te horen.
Ja, ik ben nu officieel een sub-chief van Fetentaa.
En de manier waarop ze dat deden was zo geweldig.
En dan de naam.
Ik ben op een zaterdag geboren, dus m'n Ghanese naam is Kwame.
En in het verleden zijn er twee nana's geweest met die naam.
Dus nu nummer drie.
En het stoeltje waarop ik diende te zitten is door die twee gebruikt en alleen voor die naam gereserveerd.
Waarmee je dus de lijn van voorouders voortzet.
Het doorgeven van een naam heeft echt wel een diepere betekenis.
Maar in ons land is dat gebruik van doorgeven van namen-in-de-familie niet meer zo in zwang.
We zijn de betekenis kwijtgeraakt.

En dan volgen er vele en ellenlange toespraken, waarin nooit vergeten mag worden bovenvermelde hotemetoten te noemen en te roemen.
En dan zit Nana Kwame III zich helemaal de pestpokken te zweten in dat dikgeweven kleding en iets met warme voering op z'n knar.....

Wat een verademing om dan eindelijk dat kledingstuk weer te mogen afdoen om met z'n allen onder luid tromgeroffel, onder een gigantische parasol, in optocht door het dorp naar het toiletgebouw en de boring te lopen.

Maar eerst die door mij zo gehate groepsfoto...

Bij het toiletgebouw werden de linten doorgeknipt door Nana.

Bijzonder om dan plots weer een assembly-man zich vooraan op de foto te zien positioneren. Maar gelukkig kan ik foto's bijsnijden! Alles gestreamd en opgenomen door de lokale tv. Nu ook te vinden op https://www.youtube.com/watch?v=se4MJI_ZHEc Ik zal thuis proberen de video te downloaden en er iets van te monteren voor onze website.

De klus is geklaard. Vandaag nog ontspannen wat afwerken en met de jongens afronden. Een van de belangrijkste stappen die zijn gezet, is dat we een aantal afspraken duidelijk hebben vastgelegd. En, nog belangrijker, dat steeds meer door de betrokkenen hier wordt uitgesproken dat ze zich bewust zijn van hun eigen verantwoordelijkheid. Omdat het hun eigen projecten zijn. Die wij volgens gemaakte afspraken ondersteunen. Maar wij nemen niet de verantwoordelijkheid daar over.

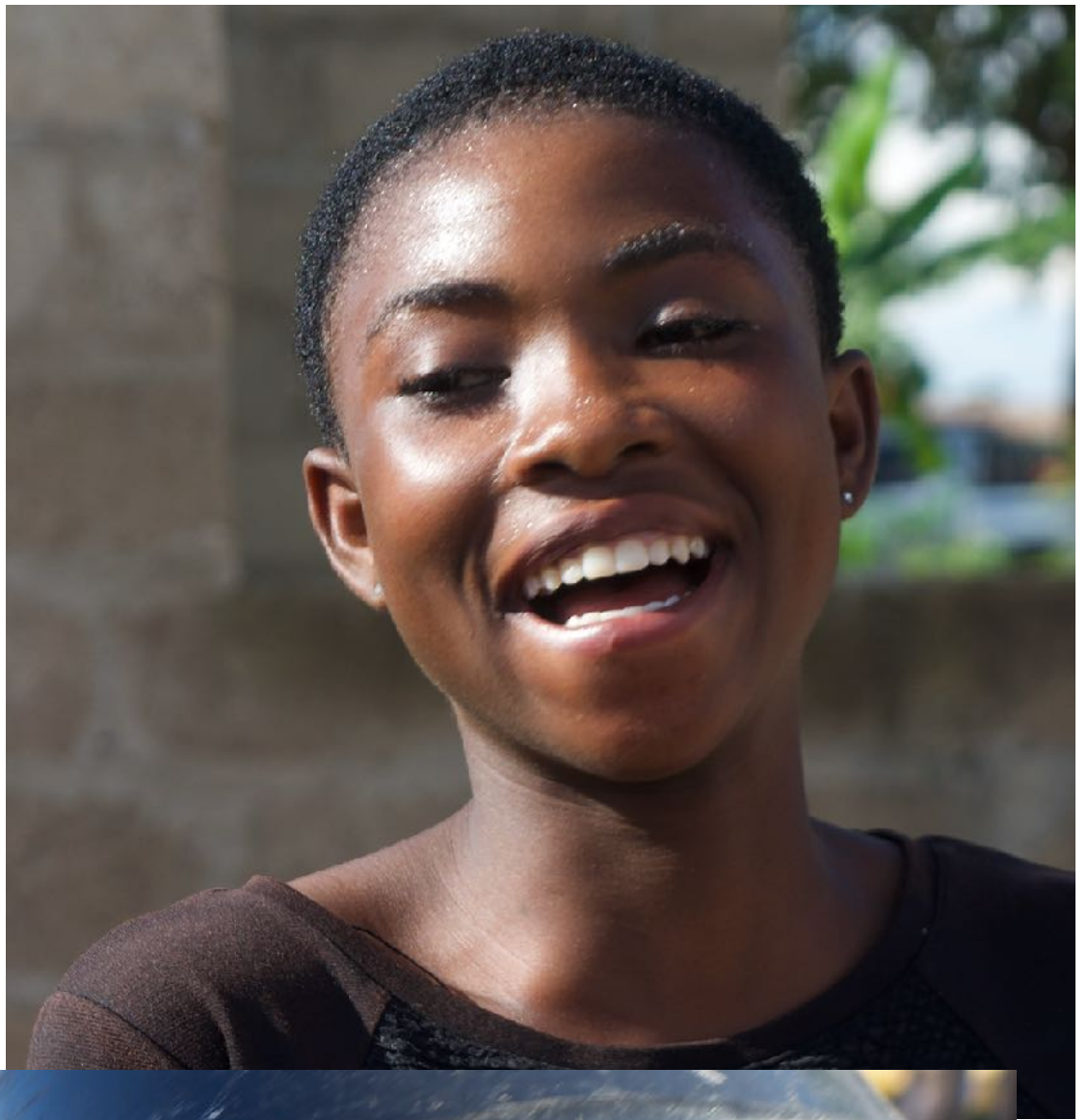
Wij maken hun
probleem niet ons
probleem.
Maar wij doen onze
stinkende best om
ondersteuning te
bieden.
En geduld te
hebben.....
Maar in al die jaren is
progressie te zien.

Nog even wat plaatjes
die ik kwijt wil.

Van die mensen
die ik weer
intens zal
missen.....

Wordt vervolgd.....

.....volgend jaar.....